

Collegebesluit

Onderwerp Verkenning toekomst Bibliotheek in Haarlem	
Nummer	2017/228653
Portefeuillehouder	Botter, J.
Programma/beleidsveld	4.2 Economie, toerisme en cultuur
Afdeling	STZ/EC
Auteur	M.R. Selten
Telefoonnummer	023-5113468
Email	seldenmr@haarlem.nl
Kernboodschap	<p>Het doel van het gezamenlijke onderzoek naar de toekomst van de Bibliotheek in Haarlem is een door alle betrokken partijen gedragen besluit over hoe de verschillende bibliotheekvestigingen in Haarlem een toekomstbestendige invulling kunnen krijgen. Daartoe voert de Bibliotheek in samenwerking met de gemeente een verkenning uit. Deze verkenning bevat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Onderzoek naar de wensen van de (potentiële) gebruikers en bewoners; - Uitgangspunten van de Bibliotheek en de gemeente; - Globaal onderzoek of de huisvesting van de vestigingen hierbij past.
Behandelvoorstel voor commissie	Het college stuurt het besluit ter informatie naar de commissie Ontwikkeling.
Relevante eerdere besluiten	<p>Cultuurnota Haarlem 2013-2020 (2013/133552), zoals vastgesteld in de raad van 4 juli 2013</p> <p>Stand-van-zaken-Cultuur-in-Haarlem (2017/258435), zoals besproken in de commissie Ontwikkeling van 20 juni 2017</p>
Besluit College d.d. 25 juli 2017	<p>Het college van burgemeester en wethouders</p> <p>Besluit:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Het college besluit akkoord te gaan met het gezamenlijke onderzoek naar de toekomst van de Bibliotheek in Haarlem. 2. Het college besluit € 15.000,- in 2017 en € 15.000,- in 2018 te bestemmen voor dit onderzoek. De Bibliotheek draagt eenzelfde bedrag bij. <p>de secretaris, de burgemeester,</p>

1. Inleiding

De Bibliotheek Zuid-Kennemerland (hierna: de Bibliotheek) heeft 6 vestigingen in Haarlem: Haarlem Centrum, Haarlem Noord, Haarlem Oost (Reinaldahuis), Schalkwijk, Spaarndam en de vestiging op het station.

Bij 4 van de 6 vestigingen spelen (huisvestings)vraagstukken.¹ Hierover zijn enkele gesprekken in voorbereiding, waarbij informatie opgehaald wordt uit de stad bij (potentiële) gebruikers en bewoners. In deze bijeenkomsten wil de Bibliotheek samen met al haar stakeholders de rol van de Bibliotheek in de toekomst onderzoeken. Aanleiding hiervoor zijn diverse landelijke ontwikkelingen, zoals het rapport van de commissie Cohen en de invoering van de landelijke Bibliotheekwet per 1 januari 2015. Bibliotheken worden steeds meer een knooppunt van kennis, contact en cultuur. Daarvoor is innovatie noodzakelijk. Het Beleidsplan van de Bibliotheek Zuid-Kennemerland 2016-2020, het Nieuwe Hoofdstuk, sluit hier op aan (www.jaarverslagbzk.nl).

2. Besluitpunten college

1. Het college besluit akkoord te gaan met het gezamenlijke onderzoek naar de toekomst van de Bibliotheek in Haarlem.
2. Het college besluit € 15.000,- in 2017 en € 15.000,- in 2018 te bestemmen voor dit onderzoek. De Bibliotheek draagt eenzelfde bedrag bij.

3. Beoogd resultaat

Het doel van het gezamenlijke onderzoek naar de toekomst van de Bibliotheek in Haarlem is een door alle betrokken partijen gedragen besluit over hoe de verschillende bibliotheekvestigingen in Haarlem een toekomstbestendige invulling kunnen krijgen. Daartoe voert de Bibliotheek in samenwerking met de gemeente een verkenning uit. Deze verkenning bevat:

- Onderzoek naar de wensen van de (potentiële) gebruikers en bewoners;
- Uitgangspunten van de Bibliotheek en de gemeente;
- Globaal onderzoek of de huisvesting van de vestigingen hierbij past.

4. Argumenten

De Bibliotheek als knooppunt voor kennis, cultuur en contact

De gemeente Haarlem ziet de Bibliotheek als een belangrijke culturele basisvoorziening voor alle inwoners en wil deze voorziening dan ook zo laagdrempelig en toegankelijk mogelijk houden. Daarom zijn centrale en aantrekkelijke locaties in de stad van groot belang. De boeken zijn en blijven de basis van de Bibliotheek, waarmee recht wordt gedaan aan haar eeuwenoude identiteit en aan de culturele invulling.

Daarnaast speelt de Bibliotheek een belangrijke rol binnen het sociaal domein, door haar aanvulling op en versterking van het aanbod van de samenwerkende partners.

¹ De Bibliotheek in Spaarndam valt deels onder de gemeente Haarlem en deels onder de gemeente Haarlemmerliede & Spaarwoude. Na de fusie van de gemeente Haarlemmerliede met de gemeente Haarlemmermeer, die waarschijnlijk op 1 januari 2019 gaat plaatsvinden, zal opnieuw gekeken worden naar de invulling van de bibliotheek in Spaarndam. Deze vestiging wordt daarom verder niet betrokken in deze informatienota.

De stationsbibliotheek neemt een aparte positie in en functioneert als zodanig goed. Wellicht dat uitkomsten uit de stadsgesprekken in een later stadium aanleiding kunnen zijn om de formule van de stationsbibliotheek iets aan te passen.

Met het verkennen van de wensen van de gebruikers en inwoners, de uitgangspunten van de Bibliotheek en de gemeente wordt bekeken of de Bibliotheek in haar huidige vorm nog voldoet en of aanpassingen nodig zijn om deze toekomstbestendig te maken.

Huisvestingsvraagstukken

Bij verschillende Haarlemse vestigingen van de Bibliotheek spelen huisvestingsvraagstukken. Alvorens te investeren in de bestaande vestigingen, aansluitend bij het meerjaren onderhoudsprogramma (MJOP), moet eerst duidelijk zijn in hoeverre de vestiging in haar huidige vorm nog voldoet.

Financiën

De kosten voor het begeleidingstraject van deze bibliotheekvisie door een projectleider plus het organiseren van de gesprekken in de stad (circa € 60.000,- excl. BTW) worden gezamenlijk gedeeld tussen de gemeente en de Bibliotheek.

De kosten voor de gemeente (circa € 30.000,- excl. BTW) kunnen worden gedekt binnen het beleidsveld 4.2 Economie, toerisme en cultuur, verspreid over 2017 en 2018.

5. Risico's en kanttekeningen

Het onderzoek zou niet alleen consequenties kunnen hebben voor de inhoudelijke invulling van de Bibliotheek, maar ook voor de huisvesting van een aantal bibliotheekvestigingen. De gewenste inhoudelijke invulling vormt daarbij het uitgangspunt om vanuit breder perspectief te kijken naar het huisvestingsvraagstuk.

6. Uitvoering

Om gefundeerd een uitspraak te kunnen doen over de programmering van de Bibliotheek van de toekomst zijn 3 invalshoeken van belang, die bij het verdere proces betrokken moeten worden:

- Wat wil de Bibliotheek; uitgangspunten
- Wat wil de gemeente; uitgangspunten
- Wat wil de stad; gesprekken met (potentiële) gebruikers en partners

Onderzoeksvraag

Om het gesprek met de stad te organiseren, wordt in september 2017 gestart met het organiseren van vier bijeenkomsten in de verschillende bibliotheekvestigingen (centrum/Schalkwijk/Oost/Noord). Hierbij worden (potentiële) gebruikers en partners van de Bibliotheek betrokken, die kunnen aangeven wat hun wensen en dromen zijn en wat zij missen of graag anders zien in de huidige Bibliotheek. Ook raadsleden zullen worden uitgenodigd voor deze stadsgesprekken, naast onderwijsinstellingen, scholieren en andere gebruikers. Daarnaast kan gebruik gemaakt worden van informatie verzameld via het digipanel, de digitale omnibus en lopende bezoekersonderzoeken van de Bibliotheek.

De projectleider, die in gedeeld opdrachtgeverschap tussen de gemeente en de Bibliotheek wordt aangesteld om het hele traject te begeleiden, wordt nauw betrokken bij de bij reeks gesprekken waarbij informatie opgehaald wordt uit de stad bij (potentiële) gebruikers en bewoners.

Daaraan voorafgaand wordt samen met de bibliotheek de onderzoeksvraag bepaald en de wijze waarop het onderzoek onder Haarlemmers vormgeven kan worden.

Toekomstbeeld

De bedoeling is om aan het einde van het jaar een tussentijds resultaat te presenteren. Vervolgens zal alle opgehaalde informatie door de projectleider vertaald worden naar 2 tot 3 scenario's, die aan de raad worden voorgelegd door middel van een opinienota. Daarbij zullen de randvoorwaarden vanuit de gemeente en de Bibliotheek worden betrokken, plus de aanvullende achtergrondinformatie en waar mogelijk de wensen en behoeften van de gebruikers.

Het gekozen scenario zal daarna door de gemeente, in samenspraak met de Bibliotheek, vertaald worden in een (huisvestings)visie, waarover de raad een besluit zal nemen. Daarbij dient rekening gehouden te worden met de geldende governance structuur van de Bibliotheek. Bij fundamentele beleidswijzigingen heeft de Raad van Toezicht van de Bibliotheek een beslissende stem.

Het nieuwe gemeentebestuur kan na de gemeenteraadsverkiezingen van 2018 het definitieve besluit nemen over het verdere traject en de invulling ervan.

Periode	Activiteiten
Juli 2017	Besluitnota Verkenning toekomst Bibliotheek in Haarlem
September/oktober 2017	Gesprekken in de stad over de 4 bibliotheekvestigingen o.l.v. Aat Vos
November/december 2017	Presentatie tussentijdse resultaten
2018	
Januari 2018	Uitwerking mogelijke scenario's
Voorjaar 2018	Opinienota mogelijke scenario's

7. Bijlagen

1. Beoordeling van de verschillende locaties, inclusief vraagstukken per vestiging.
2. Bevindingen uit het rapport Cohen, Wet Stelsel Openbare Bibliotheekvoorzieningen (Wsob) en een overzicht van inspiratiebronnen in een aantal andere gemeenten.